

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П.ДРАГОМАНОВА

Факультет природничо-географічної освіти та екології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Вченої ради

НПУ імені М.П.Драгоманова
2019 р.

Протокол № 5

голова Вченої ради,

директор університету

академік Амрущенко В.П.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА
«БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ, ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 014.05 СЕРЕДНЯ ОСВІТА. БІОЛОГІЯ
ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

галузі знань   014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА
кваліфікація   БАКАЛАВР

Гарант освітньої програми

Доцент кафедри біології, доцент, к.біол.н.

/Пархоменко О.В. /

(підпис)

Освітня програма вводиться в дію з

1 вересня 2019р.

(Наказ № _____ від « _____ » 20 ____ р.)

Київ – 2019 р.

Ректору НПУ імені М.П. Драгоманова
академіку Андрушенку В.П.

ЛИСТ - ПОГОДЖЕННЯ
щодо запровадження освітньо-професійної
програми підготовки фахівців
другого рівня вищої освіти
за спеціальністю 014. 05 Середня освіта. Біологія,
практична психологія
у НПУ імені М.П. Драгоманова

Шановний Вікторе Петрович!

У зв'язку з потребою суспільства у сучасному компетентному викладачеві з високим рівнем знань, умінь і навичок, широким колом інтересів у контексті професійної діяльності (біологія) виникла необхідність підготовки спеціалістів, які мали б додаткову предметну спеціальність – практична психологія, що значно підвищить конкурентоздатність фахівця та повніше забезпечить потреби ринку кадрів в галузі освіти.

Професорсько-викладацьким складом кафедри біології Вашого університету створена освітньо-професійна програма підготовки фахівців-бакалаврів за спеціальністю «014.05 Середня освіта. Біологія, практична психологія».

Розроблена освітньо-професійна програма являє собою комплекс основних характеристик, що наразі висуваються потребами суспільства, освіти в середніх загальноосвітніх закладах та забезпечить викладання на якісно більш високому рівні. Програма містить навчальний план з підготовки фахівців даного напряму, профіль програми, пояснювальну записку. В документах зазначені мета програми, компетентності, очікувані результати навчання, регламентовані форми атестації, визначені зміст, умови і технології реалізації освітнього процесу. Проект освітньо-професійної програми відповідає вимогам до документів такого характеру.

Отже, за умови наявності вакантних посад та потреби в кадрах зазначеного профілю, наш освітній заклад може забезпечити працевлаштування Ваших випускників.

Директор
Гімназії біотехнологій № 177
Солом'янського р-ну м. Києва

I.C. Сашевська

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності 014.05 Середня освіта. Біологія та здоров'я людини, практична психологія) у складі:

1. Пліска О.І. – завідувач кафедри біології, професор, д.мед.н.
2. Грись А. М. – професор кафедри теоретичної та консультативної психології, професор, д. психол.н.
3. Лебединець Н.В. – доцент кафедри біології, к.біол.н.
4. Журавель Н.М. – доцент кафедри біології, к.біол.н.
5. Пархоменко О.В. – доцент кафедри біології, к.біол.н.
6. Єжель І.М. – викладач кафедри біології, к.біол.н.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкголдерів:

1. Доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізіології та анатомії ННЦ «Інститут біології та медицини» КНУ імені Тараса Шевченко Макарчук М.Ю.
2. Кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник Інституту психології імені Г.С. Костюка НАН України Павлюк М.М. .

**1. Профіль освітньо-професійної програми
бакалавра**
**зі спеціальністю № 014.05 «Середня освіта (біологія та здоров'я людини,
практична психологія)»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший етап вищої освіти. Біологія та здоров'я людини, практична психологія
Офіційна назва освітньої програми	ОПП «Біологія та здоров'я людини, практична психологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЕКТС, Термін навчання – 3 роки 10 місяців
Цикл/рівень	FQ – ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень
Передумови	Наявність базової повної загальної середньої освіти; сертифікатів ЗНО з біології, української мови, математики або англійської мови. .
Мова(и) викладання	Українська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.fpgoe.npu.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Надати освіту в галузі біології із широким доступом до працевлаштування. Забезпечити студентам знання, розуміння теоретичних основ біологічної науки та здобуття практичних умінь і навичок в біологічній та психологічній галузі, можливість працювати практичним психологом в освітній сфері.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	ОП є мультидисциплінарною. Біологія; фахова мова для викладання біології (за професійним спрямуванням): біологія (40%), здоров'я людини (10%), практична психологія (30%), інше (20%).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма відповідно до МСКО має прикладну орієнтацію. Програма ґрунтуються на сучасних загальновідомих результатах наукових досліджень в області біології, охорони здоров'я, теоретичної та практичної психології та орієнтує на актуальні напрямки щодо подальшого підвищення фахової спеціалізації біолога, біолога-дослідника, фахівця з здоров'я людини, практичного психолога в галузі освіти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в області біології/спеціальна освіта в галузі психології /предметній області здоров'я людини/спеціальності 014.05 Середня освіта Ключові слова: ботаніка, зоологія, фізіологія, здоров'я, людина, практична психологія за професійним спрямуванням.
Особливості програми	Студенти отримують знання в області дотичних наук, що забезпечать розширену теоретичну підготовку та набуття стійких професійних навичок в області теоретичної та практичної психології та здоров'я людини; з можливістю

	працювати практичним психологом у різних галузях.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	148 - Менеджери (управителі) в освіті, охороні здоров'я та соціальній сфері; 1482 - Менеджери (управителі) в охороні здоров'я; 2211.1 - Наукові співробітники (біологія, ботаніка, зоологія та ін.); 2211.2 - Біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій; 232 - Викладачі середніх навчальних закладів; 32 - Фахівці в галузі біології, агрономії та медицини; 3211 - Лаборанти в галузі біологічних досліджень; 33 - Фахівці в галузі освіти , 2445.2 «Практичний психолог». Фахівець у психологічних центрах, державних, громадських та бізнес організаціях з надання психологічної допомоги, освітніх, медичних установах, органах внутрішніх справ, приватна підприємницька діяльність з надання психологічних та освітніх послуг та ін.
Подальше навчання	Можливість навчатися за магістерськими програмами за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра) або суміжною.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центрковане навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику.
Оцінювання	Письмові та усні екзамени, заліки, захист лабораторних робіт, колоквіуми, презентації в Power Point, захист звітів польових практик, захист курсових та бакалаврських робіт, есе, проектна робота.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК1 - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук та біології і характеризується комплексністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1 – здатність працювати в команді та автономно. ЗК2 – здатність діяти етично, свідомо та соціально відповідально. ЗК3 – здатність розуміння історії української державності, формування історичного мислення. ЗК4 – здатність до адаптації та дій в новій ситуації на основі креативності. ЗК5 - здатність до спілкування державною мовою (усно та письмовою). ЗК6 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж життя. ЗК7 – здатність до самовдосконалення та саморозвитку. ЗК8 – здатність розуміти та реалізовувати стратегію сталого розвитку
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК1 - здатність до опанування знаннями в обраній галузі з циклу професійної підготовки. ФК2 - здатність ідентифікувати, на основі вимог до охоронного режиму, категорії об'єктів природно-заповідного фонду та МСОП, визначати оптимальну категорію для

	<p>охорони даного виду на основі його характеристик.</p> <p>ФК3 - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички в галузі фізіології для дослідження адаптаційних можливостей організму.</p> <p>ФК4 - здатність до використання професійно профільованих знань в галузі біотехнології, генної інженерії.</p> <p>ФК5 - здатність до формування базових знань про відтворення і розмноження живих організмів.</p> <p>ФК6 - здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з біологічними об'єктами в польових і лабораторних умовах, навички роботи із сучасною апаратурою.</p> <p>ФК7 - здатність до здійснення різних підходів щодо утворення понять при викладанні біології, розрізнати рівні та етапи формування біологічних та психологічних понять, визначати обсяг біологічних понять за програмами біологічних дисциплін.</p> <p>ФК8 - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички в галузі основ раціонального харчування людини та його ролі у підтриманні здоров'я.</p> <p>ФК9 - здатність до оволодіння комплексом оздоровчих умінь і навичок, механізмів організації життєдіяльності на принципах здорового способу життя.</p> <p>ФК10 - здатність використання професійно профільованих знань й практичних навичок щодо пропаганди здорового способу життя.</p> <p>ФК11 – здатність застосовувати сучасні методи дослідження для визначення будови, функцій, життєдіяльності, розмноження, класифікації, походження, поширення, використання та інтерпретувати результати досліджень.</p> <p>ФК12 – здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ФК 13. Здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу).</p> <p>ФК 14. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>ФК 15. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>ФК 16. Здатність застосувати методи психологічного впливу в умовах міжособистісної взаємодії.</p> <p>ФК 17. Здатність розробляти та реалізовувати типові програми, спрямовані на профілактику відхилень у соціальному та особистісному статусі, психічному та професійному розвитку людини.</p> <p>ФК18 – інструментальна: здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.</p>
7 – Програмні результати навчання	
ІК1	ПРН1 - Продемонструвати базові уявлення в області філософії, психології, педагогіки, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в

	професійній і соціальній діяльності. ПРН1.1 - Розуміти значення культури як форми людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва. ПРН1.2 - Показати вміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, використовуючи набуті знання теоретично-методологічної бази біологічної та інших наук, здійснює комплексний педагогічний підхід до організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі. ПРН2 - Уміння працювати в міждисциплінарній команді та організовувати ефективну взаємодію членів групи у робочому процесі та неформальній ситуації.
ЗК1	ПРН3 - Уміння підтримувати врівноважені і толерантні стосунки з членами колективу та команди, споживачами та іншими представниками сфери життєдіяльності. ПРН3.1 - Продемонструвати високий рівень свідомості, етичного професіоналізму, соціальної відповідальності. ПРН3.2 - Володіти основами професійної культури, здатний до підготовки та редактування текстів професійного змісту державною мовою.
ЗК2	ПРН4 - Порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб; орієнтуватись у науковій періодизації історії України; розуміти суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу.
ЗК3	ПРН5 - Продемонструвати здатність адаптуватися та діяти креативно в нових умовах.
ЗК4	ПРН6 - Володіти державною усною та письмовою мовою, основами професійної культури, здатний до підготовки та редактування текстів професійного змісту державною мовою.
ЗК5	ПРН7 - Показати вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями упродовж всього життя.
ЗК6	ПРН8 - Продемонструвати здатність саморозвитку та вдосконалення здобутих під час навчання компетентностей з високим рівнем автономності.
ЗК7	ПРН9 - Знає роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання охорону відтворення.
ФК1	ПРН10 - Продемонструвати глибокі знання в обраній галузі з циклу професійної підготовки. Операувати біологічними та психологічними термінами і поняттями.
ФК2	ПРН11 - Розпізнавати тварин в природних умовах за зовнішнім виглядом та особливостями поведінки, знати їхні латинські назви, характеризувати екологічні групи рослин та тварин.
ФК3	ПРН12 - Розпізнавати адаптивні можливості різних живих організмів; порівнювати адаптивні можливості організмів на різних рівнях організації; продемонструвати розуміння функціональних процесів у тваринних організмах, вміти здійснювати порівняльний аналіз.

ФК4	ПРН13 - Продемонструвати уявлення про генно-інженерні методи створення рекомбінантних мікроорганізмів, трансгенних рослин і тварин; ролі біотехнології у створенні лікарських препаратів, методів діагностики і лікування хвороб.
ФК5	ПРН14 - Визначати особливості циклів розвитку паразитів, симптоматику захворювань, методи лабораторної діагностики, суспільної та особистої профілактики, географічного поширення паразитів певних видів; знати способи розмноження та відтворення живих організмів.
ФК6	ПРН15 - Знати будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів. Знає сучасну систему живих організмів, методологію біогеографії, систематики. Вміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови і функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їх взаємодію, зв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.
ФК7	ПРН16 - Навички проектування та виготовлення засобів унаочнення біологічних об'єктів, моделей та схем процесів. ПРН16.1 - Здійснювати різні підходи щодо утворення понять при викладанні біології, розрізняти рівні та етапи формування біологічних понять, визначати обсяг біологічних понять за програмами біологічних дисциплін. Вміння об'єктивно оцінювати рівень знань учнів з біології. ПРН16.2 - Вміння планування уроків (річного, тематичного, поурочного), позакласних, позашкільних та виховних заходів. ПРН16.3 Продемонструвати вміння складання планів-конспектів уроків, позакласних, позашкільних та виховних заходів.
ФК8	ПРН17 - Розуміти особливості світогляду людини як здоров'язберігаючої проблеми, знати механізми організації роботи, щодо формування, зміцнення та збереження здоров'я.
ФК9	ПРН18 - Створювати стійку власну мотивацію та мотивацію у школярів щодо ведення здорового способу життя, здійснювати скординований вплив на формування поведінкової оздоровчої стратегії і тактики підростаючого покоління.
ФК10	ПРН19 - Діагностувати стан стомлення; запобігати настання перевтоми; проводити оздоровчу роботу, загартування; запроваджувати в життя основи раціонального харчування; сприяти підвищенню стійкості до стресів; проводити заходи, щодо формування, зміцнення та збереження здоров'я.
ФК11	ПРН20 - Продемонструвати дослідницькі навички. Вміння роботи з вимірювальним обладнанням та технікою, лабораторним обладнанням. Професійні вміння роботи з гербаріями, колекціями живих організмів, фіксованими препаратами, мікропрепаратами.
ФК12	ПРН21 - Виконувати експериментальні польові та лабораторні дослідження на основі набутих теоретичних

ФК13	знань. Володіє різними методами розв'язування розрахункових та експериментальних задач з біології та методикою навчання їх школярів.
ФК14	ПРН 22 - Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерпія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість
ФК15	ПРН 23 -. Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги
ФК16	ПРН 24 -. Самостійно організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
ФК17	ПРН 25 - Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми міжособистісної взаємодії та пропонувати шляхи їх розв'язання
ФК18	ПРН 26. Розробляти та реалізовувати індивідуальні та групові програми психологічної корекції та програми індивідуальної та групової реабілітації.. ПРН27 - Оволодіти навичками використання програмних засобів і навичками роботи в комп'ютерних мережах, умінням створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси. Продемонструвати базові знання для володіння математичним апаратом біологічної та психологічної галузі, здатність використовувати математичні методи та сучасні інформаційні технології в обраній професії.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	2 - професори, доктори наук; 12 - доцентів, кандидатів наук; 1 – викладач, кандидат наук; 1 – викладач.
Матеріально-технічне забезпечення	2 навчальні, 1 навчально-наукова та 1 навчально-науково-методична лабораторії; аудиторії, комп'ютерний кабінет, обладнання кафедр біології та психології
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчальні програми, підручники, посібники, лабораторні практикуми підготовлені викладачами кафедр.

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливість навчання іноземних громадян російською мовою.

Гарант освітньої програми
Доцент кафедри біології,
к. біол. н., доцент

Пархоменко О.В.

**3. Пояснювальна записка
до навчального плану**

Код та найменування спеціальності 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма «Біологія та здоров'я людини, практична психологія»

Форма навчання дenna, заочна

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 240 ЕКТС 3 роки 10 місяців

**Навчальний план, затверджений Вченою радою університету 14 листопада 2019,
протокол № 5**

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності) _____

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності) _____

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання на базі повної загальної середньої освіти; сертифікатів ЗНО з біології та української мови; англійської мови або математики, обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЕКТС

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач *	Програмні результати навчання **	Найменування навчальних дисциплін, практик
I. Цикл загальної підготовки		
Інтегральні: ІК1 - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук та біології і характеризується комплексністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.	Інтегральні: ПРН1 - Продемонструвати базові уявлення в області філософії, психології, педагогіки, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності. ПРН1.1 - Розуміти значення культури як форми людського існування, цінне різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва. ПРН1.2 - Показати вміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, використовуючи набуті знання теоретично-методологічної бази біологічної та інших наук, здійснює комплексний педагогічний підхід до	Філософія Політологія Релігієзнавство Основи економічної теорії Правознавство Культурологія Логіка

	організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.	
Загальні: ЗК1 – здатність працювати в команді та автономно.	Загальні: ПРН2 - Уміння працювати в міждисциплінарній команді та організовувати ефективну взаємодію членів групи у робочому процесі та неформальній ситуації. ПРН3 - Уміння підтримувати врівноважені і толерантні стосунки з членами колективу та команди, споживачами та іншими представниками сфери життедіяльності. ПРН3.1 - Продемонструвати високий рівень свідомості, етичного професіоналізму, соціальної відповідальності. ПРН3.2 - Володіти основами професійної культури, здатний до підготовки та редактування текстів професійного змісту державною мовою.	Соціологія
ЗК2 – здатність діяти етично, свідомо та соціально відповідально.	ПРН4 - Порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб; орієнтуватись у науковій періодизації історії України; розуміти суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу ПРН5 - Продемонструвати здатність адаптуватися та діяти креативно в нових умовах.	Етика та естетика Соціологія
ЗК3 – здатність розуміння історії української державності, формування історичного мислення.	ПРН6 - Володіти державною усною та письмовою мовою, основами професійної культури, здатний до підготовки та редактування текстів професійного змісту державною мовою.	Історія української державності Культурологія Українська культура
ЗК4 – здатність до адаптації та дій в новій ситуації на основі креативності.	ПРН7 - Показати вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями упродовж всього життя.	Філософія Соціологія
ЗК5 - здатність до спілкування державною та іноземною мовою (усною та письмовою).	ПРН8 - Продемонструвати здатність саморозвитку та вдосконалення здобутих під час навчання компетентностей з високим рівнем автономності.	Українська мова за професійним спрямуванням Іноземна мова
ЗК6 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж життя.		Всі дисципліни
ЗК7 – здатність до самовдосконалення та саморозвитку.		Всі дисципліни
		Філософія

ЗК8 – здатність розуміти та реалізовувати стратегію сталого розвитку	ПРН9 - Знає роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання охорону відтворення.	Екологія Соціологія
ІІ. Цикл професійної підготовки		
Фахові: ФК1 - здатність до опанування знаннями в обраній галузі з циклу професійної підготовки.	ПРН10 - Продемонструвати глибокі знання в обраній галузі з циклу професійної підготовки. Операувати біологічними термінами і поняттями.	Цитологія Гістологія з основами ембріології Біофізика Мікробіологія з основами вірусології Фізіологія рослин Імунологія Молекулярна біологія Генетика та генетичні хвороби людини Біохімія Ботаніка Зоологія Анатомія людини Фізіологія людини і тварин Вікова фізіологія та валеологія Гігієна дітей та підлітків Функціональна анатомія ЦНС та сенсорних систем Грунтознавство Біогеографія Основи сільського господарства Еволюційна морфологія Фізіологія та гігієна праці Порівняльна фізіологія Латинська мова Сучасні інформаційні технології в біології Екологія Психологія Педагогіка Історія педагогіки Основи інклузивної освіти Методика навчання біології та здоров'я людини Біохімія рослин Біофізика рослин Ентомологія
ФК2 - здатність ідентифікувати, на основі вимог до охоронного режиму, категорії об'єктів природно-заповідного фонду та МСОП, визначати оптимальну категорію для охорони даного виду на основі його характеристик.	ПРН11 - Розпізнавати тварин в природних умовах за зовнішнім виглядом та особливостями поведінки, знати їхні латинські назви, характеризувати екологічні групи рослин та тварин.	
ФК3 - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички в галузі фізіології для дослідження адаптаційних можливостей організму.	ПРН12 - Розпізнавати адаптивні можливості різних живих організмів; порівнювати адаптивні можливості організмів на різних рівнях організації; продемонструвати розуміння функціональних процесів у тваринних організмах, вміти здійснювати порівняльний аналіз.	
ФК4 - здатність до використання професійно профільованих знань в галузі біотехнології, генної інженерії.	ПРН13 - Продемонструвати уявлення про генно-інженерні методи створення рекомбінантних мікроорганізмів, транс генних рослин і тварин; ролі біотехнології у створенні лікарських препаратів, методів діагностики і лікування хвороб.	
ФК5 - здатність до формування базових знань про відтворення і розмноження живих організмів.	ПРН14 - Визначати особливості циклів розвитку паразитів, симптоматику захворювань, методи лабораторної діагностики, суспільної та особистої профілактики, географічного поширення паразитів певних видів; знати способи розмноження та відтворення живих організмів.	
ФК6 - здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з біологічними об'єктами в польових і	ПРН15 - Знати будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів. Знає сучасну систему живих організмів, методологію	

лабораторних умовах, навички роботи із сучасною апаратурою.	біогеографії, систематики. Вміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови і функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їх взаємодію, зв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.	Паразитологія Долікарська допомога в кризовій ситуації Інфектологія Мікологія Альгологія Антрапологія Дендрологія Основи геронтології Екологія людини Етологія тварин Екологія тварин
ФК7 - здатність до здійснення різних підходів щодо утворення понять при викладанні біології, розрізняти рівні та етапи формування біологічних понять, визначати обсяг біологічних понять за програмами біологічних дисциплін.	ПРН16 - Навички проектування та виготовлення засобів уточнення біологічних об'єктів, моделей та схем процесів. ПРН16.1 - Здійснювати різні підходи щодо утворення понять при викладанні біології, розрізняти рівні та етапи формування біологічних понять, визначати обсяг біологічних понять за програмами біологічних дисциплін. Вміння об'єктивно оцінювати рівень знань учнів з біології. ПРН16.2 - Вміння планування уроків (річного, тематичного, поурочного), позакласних, позашкільних та виховних заходів. ПРН16.3 - Продемонструвати вміння складання планів-конспектів уроків, позакласних, позашкільних та виховних заходів;	ПРН17 - Розуміти особливості світогляду людини як здоров'язберігаючої проблеми, знати механізми організації роботи, щодо формування, зміцнення та збереження здоров'я.
ФК8 - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички в галузі основ раціонального харчування людини та його ролі у підтриманні здоров'я.	ПРН18 - Створювати стійку власну мотивацію та мотивацію у школярів щодо ведення здорового способу життя, здійснювати скоординований вплив на формування поведінкової оздоровчої стратегії і тактики підростаючого покоління.	
ФК9 - здатність до оволодіння комплексом оздоровчих умінь і навичок, механізмів організації життєдіяльності на принципах здорового способу життя.	ПРН19 - Діагностувати стан стомлення; запобігти настання перевтоми; проводити оздоровчу роботу, загартування; запроваджувати в життя основи раціонального харчування; сприяти	
ФК10 - здатність використання професійно профільованих знань й практичних навичок щодо пропаганди здорового способу життя.		

		підвищенню стійкості до стресів; проводити заходи, щодо формування, зміцнення та збереження здоров'я.
	ФК11 – здатність застосовувати сучасні методи дослідження для визначення будови, функцій, життедіяльності, розмноження, класифікації, походження, поширення, використання та інтерпретувати результати досліджень.	ПРН20 - Продемонструвати дослідницькі навички. Вміння роботи з вимірювальним обладнанням та технікою, лабораторним обладнанням. Професійні вміння роботи з гербаріями, колекціями живих організмів, фіксованими препаратами, мікропрепаратами.
	ФК12 – здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.	ПРН21 - Виконувати експериментальні польові та лабораторні дослідження на основі набутих теоретичних знань. Володіє різними методами розв'язування розрахункових та експериментальних задач з біології та методикою навчання їх школярів.
ФК 13.	Здійснювати практичну діяльність (тренігову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну іншу).	ПРН22 - Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерпія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
ФК14.	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.	ПРН23 - Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги
ФК15	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.	ПРН24 - Самостійно організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
ФК16.	Здатність застосувати методи психологічного впливу в умовах міжособистісної взаємодії.	ПРН25 - Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми міжособистісної взаємодії та пропонувати шляхи їх розв'язання
ФК17.	Здатність розробляти та реалізовувати типові програми, спрямовані на	ПРН26 - Розробляти та реалізовувати індивідуальні та групові програми психологічної корекції та програми індивідуальної

Соціальна психологія
Психодіагностика,
Основи
психоконсультації та
психотерапії
Патопсихологія

Основи психотерапії
Організація
психологічних служб
Тренінг самопізнання
Історія психології

Фізіологія вищої
нервової діяльності

профілактику відхилень у соціальному та особистісному статусі, психічному та професійному розвитку людини.

ФК18 – інструментальна:
здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.

ПРН27 - Оволодіти навичками використання програмних засобів і навичками роботи в комп'ютерних мережах, умінням створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси. Продемонструвати базові знання для володіння математичним апаратом біологічної галузі, здатність використовувати математичні методи та сучасні інформаційні технології в обраній професії.

Навчальні практики:
Ботаніка
Зоологія
Грунтознавство
Біогеографія
Пропедевтична (педагогічна)
Виробнича практика
Курсова робота з ботаніки/зоології
Підготовка бакалаврської робота

Інше (у разі потреби) _____

* **Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми** (Додаток 3.1.)

** **Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРП) відповідними компонентами освітньої програми** (Додаток 3.2.)

Гарант освітньої програми

Доцент кафедри біології,

к. біол. н., доцент _____

Пархоменко О. В.

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності № 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини, практична психологія) проводиться у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з біології та здоров'я людини, практичної психології за освітньою програмою «Біологія та здоров'я людини, практична психологія».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

На основі успішного проходження атестації отримується диплом бакалавра.

***Матріця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми**

BB2.2.10																					
BB2.2.11									*	*				*	*	*	*	*	*	*	
BB2.2.12									*	*				*	*	*	*	*	*	*	
BB2.2.13									*	*				*	*	*	*	*	*	*	
BB2.2.14									*	*				*	*	*	*	*	*	*	
П01									*	*				*	*	*	*	*	*	*	
П02									*	*				*	*	*	*	*	*	*	
П03									*	*				*	*	*	*	*	*	*	
П04									*	*				*	*	*	*	*	*	*	
П05									*	*				*	*	*	*	*	*	*	
П06									*	*				*	*	*	*	*	*	*	
БР									*	*				*	*	*	*	*	*	*	

ОК 1, ОК 2...ОКn - Освітній компонент програми

ЗК 1, ЗК 2...ЗКn - Загальні компетентності

ФК 1, ФК 2...ФКn - Фахові компетентності

Гарант освітньої програми

Доктор кафедри Біології,
к.біол.н., доцент

Пархоменко О.В.

“Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Додаток 3.2.

BB2.1.02						*	*	
BB2.1.03						*	*	*
BB2.1.04						*	*	
BB2.1.05						*	*	
BB2.1.06						*	*	
BB2.1.07						*	*	
BB2.1.08						*	*	
BB2.2.01						*	*	
BB2.2.02						*	*	
BB2.2.03						*	*	
BB2.2.04						*	*	
BB2.2.05						*	*	
BB2.2.06						*	*	
BB2.2.07						*	*	
BB2.2.08						*	*	
BB2.2.09						*	*	
BB2.2.10						*	*	
BB2.2.11						*	*	
BB2.2.12						*	*	
BB2.2.13						*	*	
BB2.2.14						*	*	
П01						*	*	
П02						*	*	
П03						*	*	
П04						*	*	
П05						*	*	
П06						*	*	
·БР						*	*	

ОК 1, ОК 2, ОК 3... ОКn - Освітній компонент програми
ПРН 1, ПРН 2,... ПРНm - Програмні результати навчання

Гарант освітньої програми
Допент кафедри біології,
к.біол.н., допент

Пархоменко О.В.

Рецензія
на освітньо-професійну програму «Біологія та здоров'я людини,
практична психологія» ступеня вищої освіти «Бакалавр»за
спеціальністю 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини,
практична психологія).

Гарант освітньої програми: доцент кафедри біології
НПУ імені М.П. Драгоманова, к.біол.н., доцент Пархоменко О.В.

Рецензована освітньо-професійна програма ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини, практична психологія) створена для студентів факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Згідно змісту програми, головну увагу приділено фаховій підготовці студента. Процес навчання спрямовано не лише на здобуття знань, а й на оволодіння навичками науково-дослідної, науково-організаційної, професійно-педагогічної діяльності, самостійного критичного мислення, розвиток аналітичних здібностей, творчої самодіяльності, ораторської майстерності і здатності до комунікації.

В програмі реалізується модель біологічної освіти, що передбачає поєднання біологічних та психолого-педагогічних складових, забезпечуючи грунтовне знання студентами сучасної інформації про дослідження в галузі біологічних та психолого-педагогічних наук та володіння сучасними методами лабораторного дослідження біологічного матеріалу. Студенти-бакалаври мають можливість поглибити рівень освіти шляхом вивчення дисциплін психологічного циклу. При цьому значна увага в змісті освітньо-професійної програмі приділяється професійній підготовці майбутніх фахівців з психології, їх особистісному, соціокультурному, мотиваційному навчанню, самовдосконаленню та саморозвитку.

Вважаємо, що освітньо-професійна програма «Біологія та здоров'я людини, практична психологія» ступеня вищої освіти «Бакалавр» укладена відповідно вимог Державного стандарту вищої освіти з дотриманням всіх методичних рекомендацій і може бути затверджена та рекомендована до друку.

Кандидат психологічних наук,
доцент, старший науковий співробітник
Інституту психології імені Г.С. Костюка
НАПН України

Рецензія
на освітньо-професійну програму «Біологія та здоров'я людини,
практична психологія» ступеня вищої освіти «Бакалавр»за
спеціальністю 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини,
практична психологія).

Гарант освітньої програми: доцент кафедри біології
НПУ імені М.П. Драгоманова, к.біол.н., доцент Пархоменко О.В.

Рецензована освітньо-професійна програма ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини, практична психологія) створена для студентів факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Згідно змісту програми, головну увагу приділено фаховій підготовці студента. Процес навчання спрямовано не лише на здобуття знань, а й на оволодіння навичками науково-дослідної, науково-організаційної, професійно-педагогічної діяльності, самостійного критичного мислення, розвиток аналітичних здібностей, творчої самодіяльності, ораторської майстерності і здатності до комунікації.

В програмі реалізується модель біологічної освіти, що передбачає поєднання біологічних та психолого-педагогічних складових, забезпечуючи грунтовне знання студентами сучасної інформації про дослідження в галузі біологічних та психолого-педагогічних наук та володіння сучасними методами лабораторного дослідження біологічного матеріалу. Студенти-бакалаври мають можливість поглибити рівень освіти шляхом вивчення дисциплін психологічного циклу. При цьому значна увага в змісті освітньо-професійної програмі приділяється професійній підготовці майбутніх фахівців з психології, їх особистісному, соціокультурному, мотиваційному навчанню, самовдосконаленню та саморозвитку.

Вважаємо, що освітньо-професійна програма «Біологія та здоров'я людини, практична психологія» ступеня вищої освіти «Бакалавр» укладена відповідно вимог Державного стандарту вищої освіти з дотриманням всіх методичних рекомендацій і може бути затверджена та рекомендована до друку.

Кандидат психологічних наук,
доцент, старший науковий співробітник
Інституту психології імені Г.С. Костюка
НАПН України

Рецензія
на освітньо-професійну програму «Біологія та здоров'я людини,
практична психологія» ступеня вищої освіти «Бакалавр» за
спеціальністю 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини,
практична психологія).

Гарант освітньої програми: доцент кафедри біології
НПУ імені М.П. Драгоманова, к.біол.н., доцент Пархоменко О.В.

Рецензована освітньо-професійна програма ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини, практична психологія) створена для студентів факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Згідно змісту програми, головну увагу приділено фаховій підготовці студента. Процес навчання спрямовано не лише на здобуття знань, а й на оволодіння навичками науково-дослідної, науково-організаційної, професійно-педагогічної діяльності, самостійного критичного мислення, розвиток аналітичних здібностей, творчої самодіяльності, ораторської майстерності і здатності до комунікації.

В програмі реалізується модель біологічної освіти, що передбачає поєднання біологічних та психолого-педагогічних складових, забезпечуючи грунтовне знання студентами сучасної інформації про дослідження в галузі біологічних та психолого-педагогічних наук та володіння сучасними методами лабораторного дослідження біологічного матеріалу. Студенти-бакалаври мають можливість поглибити рівень освіти шляхом вивчення дисциплін психологічного циклу. При цьому значна увага в змісті освітньо-професійної програмі приділяється професійній підготовці майбутніх фахівців з психології, їх особистісному, соціокультурному, мотиваційному навчанню, самовдосконаленню та саморозвитку.

Вважаємо, що освітньо-професійна програма «Біологія та здоров'я людини, практична психологія» ступеня вищої освіти «Бакалавр» укладена відповідно вимог Державного стандарту вищої освіти з дотриманням всіх методичних рекомендацій і може бути затверджена та рекомендована до друку.

Кандидат психологічних наук,
доцент, старший науковий співробітник
Інституту психології імені Г.С. Костюка
НАПН України

Р е ц е н з і я
на освітньо-професійну програму першого рівня вищої освіти
«Біологія та здоров'я людини, практична психологія»
за спеціальністю 014.05 «Середня освіта (біологія та здоров'я людини),
практична психологія»

Гарант освітньої програми: доцент кафедри біології
НПУ імені М.П. Драгоманова, к.б.н. Пархоменко О.В.

Для рецензії представлена освітньо-професійна програма, яка створена для підготовки фахівців першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.05 «Середня освіта (біологія та здоров'я людини), практична психологія». Данна програма орієнтована на студентів факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Наданий документ містить профіль освітньо-професійної програми та пояснювальну записку до навчального плану. В профілі програми зазначено її мету щодо забезпечення студентів знаннями, розуміння основ біологічної науки та здобування практичних умінь і навичок.

Освітня програма розрахована на 240 кредитів ЄКТС. Опанування студентами програмних вимог забезпечить формування загальних та фахових компетентностей випускників.

В рецензованій програмі чітко виділено підходи до навчання та викладання, система оцінювання студентів, можливість продовження освіти і працевлаштування, вказаний тип отриманого диплому та акредитаційна інституція. Пояснювальна записка містить інформацію щодо дисциплін і практик, які забезпечать програмні результати навчання випускників.

Враховуючи вище викладене, вважаю, що рецензована освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.05 «Середня освіта (біологія та здоров'я людини), практична психологія» відповідає існуючим вимогам і може бути запроваджена до використання за призначенням.

Завідувач кафедри фізіології та анатомії
ННЦ «Інститут біології та медицини»
КНУ імені Тараса Шевченка
д.біол.н., професор

Макарчук М.Ю.

ВИТЯГ
з протоколу № 8
засідання Вченої ради
факультету природничо-географічної освіти та екології
від 24 квітня 2019 року

СЛУХАЛИ: Про затвердження освітньо-професійної програми «Біологія та здоров'я людини, практична психологія» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.05 «Середня освіта (біологія та здоров'я людини), практична психологія». Гарант освітньої програми: доцент кафедри біології НПУ імені М.П. Драгоманова, к.б.н. О.В. Пархоменко.

УХВАЛИЛИ: Затвердити освітньо-професійну програму «Біологія та здоров'я людини, практична психологія» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.05 «Середня освіта (біологія та здоров'я людини), практична психологія». Гарант освітньої програми: доцент кафедри біології НПУ імені М.П. Драгоманова, к.б.н. О.В. Пархоменко.

Голова Вченої ради

Г.В.Турчинова

Секретар

О.А. Цуруль